

Glnilsiz v kamallarsz ordu, seklarlarsz mhkm sistemi, rdoann konstitusiyan dyimsi qarsnda .sonuncu manelrin k demkdir

AranNews- 22 mayda Devid Kameron Avropa Birliyind qalma mdafi etdiyi ilk televiziya debatnda aparcnn cavab gzlyn gzlrin gzn zillyrk dedi: "Trkiynin Avropa Birliyinin rtrin cavab vermsi prosesin diqqt etmkl, 3000-ci ildn nc AB-nin zv ola bilmyck.". Yni Trkiynin .gln 984 ild Avropa Birliyinin zv olmas mmkn deyil

Trkiy ilk df olaraq "migrantlar dalasndan narahatl" "Breksit" in mtnin artd v bu trflrin .debatnn sas mvzusuna evrildi

Referenduma 9 gn qalm "Nyu-York Times" qzeti Trkiynin AB-n zvlk mvzusuna toxunaraq onu ngiltrnin bu birlikdn xmasn istynlrin sas narahatlqlarndan biri olduunu qeyd etdi. Narahatlq oradan qaynaqlanr ki, Trkiynin potensiallarna diqqt etmkl bu lk Avropa Birliyinin sas bloklardan birin evril bilr. Halbuki, Trkiy Avropann sas gclri il mqayisd zifdir, mslman lksidir, Suriya il srhddir v bu amillr Britaniyann mslman gnclrini ox .asanlqla radikalizm tlsin sala bilr v D mrkzin trf kr

iyunda Byk Britaniya halisi AB-dn xmaa msbt ss verdi v hmilik olaraq qaqn dasas 22 .narahatlndan yaxa qurtard. Amma birliyin digr lklri v Trkiy n bu narahatlq hl d davam edir

Bir zamanlar Davudolunun "strateji drinlik" diplomatiyas il hrkt edn Trkiy 2016-c il 22 mayda (tsadfn, Kameronun televiziya debat il eyni vaxta dd) z memarn hakimiyyt gmisindn endirdi ki, yeni dyiiklik il dnyann siyast qarm burulanl yolunu badan keirmkl yeni durumla qarlad. Bir trfdn ar iqtisadi tzyiq, digr trfdn d yoldalar nn hd vfaszl. N rblr yola .gldilr, n d avropallar. Avropa Birliyinin dstyindn myus olmu rdoan baqa yol tutmal oldu lk addmda Briksitdn 4 gn sonra z khn mttfiqinin 6 illik yarasnn zrin mlhm qoydu v sraill ixtilaflarn hll etdi. Bu razlama bir slam lksinin sraill qarsnda geri kilmsi mnasna olaraq, .rdoann z n qondard slam dnyasna rhbrlik maskasn onun zndn gtrd

Bundan iki gn sonra rdoan nmli v tarixi bir dnl Putinl telefon dan apard. Halbuki, Trkiy .ondan ncki gn mlum hadislr gr Rusiyadan zr istmdi

yunun 15-d gec yars Trkiy beinci df olaraq uursuz bir hrbi evrili tcrb edir. evrili mxaliflrin hbs edilmssi, iki mumi krpn balanmas, bir ne tyyarnin uuu il balayr v bir byanatla rsmilir. Byanat "gr" rti qoymaqla seklar respublika quruluundan mdafisi qsdi il znn uur qazanmasna chd etdi, amma rsmilrin israr il Trkiynin i mxalifi olan hli-snn ruhanisi Glnin trfdarlar nn qvvrlrin nisbt verildi. Btn thlililrin proqnozlarna gr bu evrili balandcan mlubiyyt mhkum idi v rdoan hkumt sistemind v xalq arasnda olan trfdarlar nn himaysi il hmikindn .d gcl kild hakimiyyt shnsin qaytd

Btn bu illr boyu Trkiy jurnalistlrin n byk hbsxanasna evrilmidir. evriliin balamasndna bir ne .saat sonra 6000 nfrdn ox hrbi v mhkm mkda hbs edildi

Siyasi qbul edilm bhran sbbindn yeni Trkiy tarixind ilk df olaraq partiyalar hrkt kemzdn qabaq mscidlr onlarn vzifsini hdsin alaraq, xalq evriliilr qar topladlar. Trkiynin ba naziri insan haqlar tkilatlar nn nec hkm xaracandan qorxmadan v z konstitusiyalar nn ziddin .olaraq ilk df edamdan dand. ndi Trkiy yeni sr daxil olur

Glnilsiz v kamallarsz ordu, seklarlarsz mhkm sistemi, rdoann konstitusiyan dyimsi .qarsnda sonuncu manelrin k v rdoanizm ideologiyasnn genilnmsi n qzl frst demkdir Dvlt" vzin "xilaft", "millt" vzin "mmt" "imam-xtib" mdrslrind ibtidai thsil almasna diqqt"

etmmk, khn dostun v bugnk rqibin ziddin olmaq dini rhbrliyin ri v qanuni olmasn sual .alnda qoyur

Ordu atatrk respublikann sonuncu mdafiisi v seklar konstitusiyann qoruyucusu kimi indi "xlif"nin mqsdlini qoruyan yenirilr evrilir. Yenilmz v yeni Trkiynin yenilmi tfkkrnn arxasnda gizlnmi media sngrlri indi ahlarn nnvi hislri qarsnda Ipaq v snacaqsz kild bir-birinin .ardnca fth olur

Tnqidi siyasi partiyalarda zifliyin olmas il yana indi he bir gcl tnqidisinin olmamasndan .istifad edn rdoan hmikindn daha asan kild byk addmlar atr

tn il dalt v nkiaf Partiyasnn sekilrd mlub olmasndan sonra "AKP-nin eniinin sirri" thlilind proqnoz vermidim ki, rdoann tamamlq istyi bdi olmayacaq. Amma indi etiraf etmk lazmdr ki, rdoan nckindn daha ox bdi olmudur. Baxmayaraq ki, Trkiy Cumhuriyytinin squtu qiymtin tamamlq istmsi tsir altndadr. ndi rdoann trfdarlar demokratiyann mdafisi ar il z mxalifrinin ssini ksir. Bu dalt v nkiaf Partiyas n daha iddtli enidir. gr o zaman mnim proqnozum rdoann lkni idar etmkd Putin modelini ardnca olmas idis, bu gnlri "Rcb ah" yaradimasnn lamtlri daha ox zn gstrir. Baxmayaraq ki, ola bilsin hl all "medvedev"in olmasna dzm yoxdur. Yeni Trkiy memarnn siyast shnsindn tamamil getmsi, yaxud mxfi kild shnni idar etmsi mlum deyildir. Amma mlumdur ki, "dalt"in "inkiaf"dan uzaq dmsin .sbb olan amillr "davudolu"lar knarladrmaqda "hdf" n "vasit"lri d hazrlas

ndi gzlmk v grmk lazmdr ki, rdoann glcyi yeni dnya il, xsusn d Avropa Birligi il nec olacaq. Trkiy qaqlarn snm gmisindn bu hcnd piyada qounla qaytmas strategiyas v Avropa hsrtind tzyiq vasitsi kimi n edck. rdoan hr bir hrktl "mhkm ip" saylan iqtisadi gcn artrmaq ardnccadr. Bir trfdn Avropann namrum glcyi, Obamadan sonra Amerikann qaranlq strategiyas, digr trfdn d dnyada milltiliyin genilnmsi regionun siyastini daha artq .mrkkbldirir

Trkiy ordusunun sabitliyinin squtu lknin hazrk konstitusyan sarstmaqdan lav, regionun n gcl v qdim tarix malik ordusunun saslarnn hmikindn daha ox sstldirck. Bu NATO-nun z .glck strategiyasnda Asiya mttfiqi il mkdala yenidn baxmas n thlk siqnal ola bilir

Ola bilr ki, illr uzunu atalar Avropan z atlar aya altnda qoymu Osmanl nvli yal qity qoulmaq n yen d elastiklik gstrrk, z imperatorluqlarnn siyasi nfuzunu yenidn qaytarsnlar. Amma szsz ki, bu imperatorlua hakim ideologiya Avropa tarixinin eni-yoxulu tarixin minmi sakinlri trfindn bynilmir. Hr halda glck hadislrin hamsnda gr rdoan hmin program rivosind hrkt ets, bel demk mmkn olar ki, "Trkiy Cumhuriyyti"nin atas v memarndan tkc divarda bir kil yadigar qalacaq. Blk bu tarixd digr bir drs olsun ki, "hr vaxt bir lknin ."fundamental prinsiplrnd ciddi uurlar yaransa, onun sonu da olacaq